

Hà Nội, ngày 15 tháng 6 năm 2023

Số: NNHM-03/DBSH/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 6/2023 đến tháng 8/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 2 tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 83-92%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 462-509°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 103-104mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 3-115mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 27-29°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-23°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 30-60%.

Trong tháng 5/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 75-85%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 569-629°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 107-108mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 55-114mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 31-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-26°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 40-80%.

Trong tháng 4/2023 đã xuất hiện 04 đợt KKL vào ngày 06/4 sau đó tăng cường vào ngày 08/4, ngày 24/4 và đợt KKL ngày 29/4; trong đó, đợt KKL ngày 29/4 đã có mưa dông diện rộng, cục bộ có nơi mưa to đến rất to, tổng lượng mưa phổ biến từ 20-50mm, có nơi trên 50mm như: Hòn Dấu (Hải Phòng) 88mm. Trong tháng 4, khu vực xảy ra 01 đợt mưa diện rộng từ ngày 29-30/4. Trong tháng 5/2023 xuất hiện 02 đợt KKL vào các ngày 07/5 và ngày 12/5, các đợt

KKL này đều làm nền nhiệt độ giảm và gây mưa cho khu vực. Trong tháng 5 đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 04-07/5, đợt từ ngày 16-23/5 và đợt từ ngày 27-30/5; đáng chú ý, đợt từ ngày 04-07/5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ. Trong tháng 5 đã xảy ra 02 đợt mưa diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023
Độ ẩm không khí (%)	83-92	75-85
Nhiệt độ tối cao (°C)	27-29	31-34
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22-23	25-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	462-509	569-629
Mưa hữu hiệu (mm)	3-115	55-114
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	103-104	107-108

Lúa vụ Chiêm Xuân trong khu vực ở các giai đoạn cuối đẻ nhánh - đứng cái - làm đòng - trổ bông - chín - thu hoạch. Do ảnh hưởng của không khí lạnh, thời tiết của khu vực trong tháng 4 phổ biến nhiều mây, có mưa phùn, sương mù, độ ẩm cao đã tạo điều kiện bệnh đạo ôn, sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm... phát triển và gây hại trên lúa. Từ cuối tháng 4 đến hết tháng 5, trên khu vực xuất hiện nhiều đợt nắng nóng diện rộng (nhiều nơi xuất hiện nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt) đã gây ra tình trạng thiếu nước nghiêm trọng cho một số diện tích lúa trên khu vực. Bên cạnh nắng nóng, trong thời kỳ này trên khu vực cũng diễn ra các đợt mưa dông gây ảnh hưởng đến quá trình trổ bông - thụ phấn trên cây lúa, khó khăn cho công tác thu hoạch các diện tích lúa Chiêm Xuân đã chín; đồng thời ảnh hưởng đến quá trình xuống giống gieo trồng lúa vụ Mùa.

Rau màu trong khu vực ở các giai đoạn gieo trồng - phát triển thân lá - thu hoạch. Trong tháng 4/2023 đã xuất hiện 04 đợt KKL vào ngày 06/4 sau đó tăng cường vào ngày 08/4, ngày 24/4 và đợt KKL ngày 29/4, trong các đợt KKL này, thời tiết của khu vực phổ biến nhiều mây, có mưa nhỏ - mưa phùn - sương mù tạo điều kiện cho các bệnh lở cổ rễ, bệnh thối nhũn, bệnh chết cay con phát triển; trong đó, đợt KKL ngày 29/4 đã có mưa dông diện rộng, cục bộ có nơi mưa to đến rất to, gây ngập úng, hư hại cho một số diện tích rau các loại trong

khu vực. Trong tháng 5, trên khu vực đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 04-07/5, đợt từ ngày 16-23/5 và đợt từ ngày 27-30/5; đáng chú ý, đợt từ ngày 04-07/5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ gây ra tình trạng thiếu nước cho nhiều diện tích rau trong khu vực. Bên cạnh nắng nóng, trong tháng 5 đã xuất hiện 2 đợt mưa dông diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5; trong 2 đợt mưa dông trên, nhiều nơi trên khu vực có mưa vừa, mưa to đã gây ra tình trạng úng nước, dập nát, hư hại cho cây rau khiến cho cây rau sinh trưởng và phát triển kém gây ảnh hưởng đến sản lượng rau khi thu hoạch.

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-26°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 6 dao động trong khoảng 413-629°C; trong tháng 7 dao động trong khoảng 440-662°C; trong tháng 8 dao động trong khoảng 623-630°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 6 dao động trong khoảng 108-114mm; trong tháng 7 dao động trong khoảng 78-113mm, trong tháng 8 dao động trong khoảng 31-192mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 76-87%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-109mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 71% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 77%.

Nhiệt độ trung bình trong tháng 6/2023 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5°C; từ tháng 7-8/2023 nhiệt độ trung bình có xu hướng cao hơn khoảng 0,5-1,0°C so với TBNN cùng thời kỳ. Từ tháng 6-8/2023: Tổng lượng mưa phổ biến xấp xỉ TBNN. Từ tháng 6-8/2023, nắng nóng tiếp tục có khả năng xảy ra tại khu vực Bắc Bộ, số ngày nắng nóng năm nay xảy ra nhiều hơn so với TBNN và gay gắt hơn so với cùng thời kỳ năm 2022. Từ tháng 6-8/2023, có khoảng 5-6 cơn bão và ATNĐ hoạt động trên biển Đông, xấp xỉ so với TBNN, trong đó có khoảng 1-2 cơn ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023	Tháng 8/2023
Độ ẩm không khí (%)	82-87	76-83	78-85
Nhiệt độ tối cao (°C)	26-33	27-34	32-34
Nhiệt độ tối thấp (°C)	20-28	21-29	26-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	413-629	440-662	623-630
Mưa hữu hiệu (mm)	108-114	78-113	31-192
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	102-109	101-108	103-105
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	2%	-29 ÷ 2%	-71 ÷ 77%

Trong thời kỳ tới, lúa Chiêm Xuân trong giai đoạn trổ bông – chín – thu hoạch; lúa Mùa trong giai đoạn xuống giống – gieo cấy - đẻ nhánh - đứng cái – làm đòng - trổ bông. Dự báo từ tháng 6-8/2023, nắng nóng tiếp tục có khả năng xảy ra tại khu vực Bắc Bộ, số ngày nắng nóng năm nay xảy ra nhiều hơn so với TBNN và gay gắt hơn so với cùng thời kỳ năm 2022. Dự báo trong tháng 6, lượng mưa hữu hiệu trên toàn khu vực có sự phân bố khá đồng đều, nhu cầu nước cho cây lúa trong tháng 6 cơ bản được đảm bảo, do đó, người dân cần tranh thủ điều kiện thời tiết thuận lợi để tiến hành các biện pháp chăm sóc cho cây lúa; tuy nhiên, điều kiện thời tiết thuận lợi cũng sẽ kéo theo nhiều sâu bệnh hại trên cây lúa như bệnh đạo ôn, bệnh khô vằn, rầy các loại, sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm... có chiều hướng gia tăng mức độ gây hại; trong quá trình chăm sóc, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến của các đối tượng gây hại để chủ động có các biện pháp phòng trừ phù hợp. Trong tháng 7-8, lượng mưa hữu hiệu trên toàn khu vực đã có sự phân hóa rõ rệt, đặc biệt là trong tháng 8, nhiều nơi trên khu vực ít mưa, trong khi một số nơi có mưa tương đối nhiều dẫn đến mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên toàn khu vực có sự phân hóa rõ rệt, ở nhiều nơi có khả năng không đảm bảo (thiết hụt có thể lên đến 71% so với nhu cầu), nên cần chú ý chủ động nguồn nước để tưới bổ sung cho cây lúa khi cần thiết nhằm đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm đối với các diện tích lúa ở thời kỳ đứng cái – làm đòng – trổ bông – chín và giữ mực nước trong ruộng khoảng 2-3cm đối với các diện tích lúa ở thời kỳ đẻ nhánh, riêng với những diện tích lúa mới cấy chỉ nên giữ mực nước sâm sấp mặt ruộng. Tại những nơi có lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây lúa, người dân cần chủ động các biện pháp nhằm thoát nước kịp thời khi có mưa to. Bệnh đạo ôn cổ lá, đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bệnh lem lép hạt... là các đối tượng cần chú ý trên cây lúa Xuân trong thời kỳ tới; trên lúa Mùa, cần đề phòng ốc brou vàng, bệnh nghệt rễ, sâu cuốn lá nhỏ, bệnh đạo ôn lá.

Rau màu trong thời kỳ tới ở các giai đoạn phát triển thân lá – thu hoạch. Trong tháng 6, tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo trên toàn khu vực có sự phân bố tương đối đồng đều, dao động trong khoảng 108-114mm, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên toàn khu vực cơ bản được đảm bảo, cây rau các loại trong tháng 6 dự báo sinh trưởng và phát triển tương đối tốt. Thời kỳ từ tháng 7-8/2023, lượng mưa hữu hiệu dự báo trên toàn khu vực đã có sự phân hóa rõ rệt, nhiều nơi thiếu hụt nước có thể lên đến 71% so với nhu cầu, một số nơi cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 77%. Tại những nơi có ít mưa, người dân cần chú ý chủ động nguồn nước để tưới bổ sung cho cây (lưu ý khi tưới nên tưới vào sáng sớm hoặc chiều mát, tránh tưới giữa trưa nắng sẽ khiến cho cây rau bị héo); trong khi tưới nước nên kết hợp bón thêm phân bón bổ sung với các diện tích rau đang trong giai đoạn phát triển thân lá để giúp cây rau sinh trưởng khỏe mạnh và tăng khả năng chống chịu với điều kiện ngoại cảnh bất lợi. Tại những nơi có lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng, người dân cần chú ý: tiến hành khơi thông dòng chảy, tạo các đường thoát nước để tiêu nước kịp thời khi có mưa lớn xảy ra; đối với các diện tích rau đã đến thời kỳ thu hoạch, cần tập trung thu hoạch triệt để để đề phòng thiệt hại do mưa lớn gây ra; tiến hành làm giàn và gia cố lại những giàn đã có đối với những loại rau ăn quả như cà chua, dưa leo, bầu bí... để hạn chế tình trạng đổ ngã do mưa.

Từ tháng 6-8/2023, có khoảng 5-6 cơn bão và ATNĐ hoạt động trên biển Đông, trong đó có khoảng 1-2 cơn ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền. Để chủ động có các biện pháp ứng phó kịp thời nhằm giảm nhẹ tối đa thiệt hại do bão/ATNĐ đến cây trồng trong khu vực, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các bản tin dự báo của bão/ATNĐ (về đường đi, quy đạo, phạm vi ảnh hưởng, mức độ...) trên các phương tiện thông tin đại chúng để có các biện pháp ứng phó kịp thời trong trường hợp bão/ATNĐ ảnh hưởng đến khu vực.

Tin phát ngày: 15/6/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/8/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng